

memo

aan: Provincie Gelderland

van: SAB/Gemeente Oude IJsselstreek

DSO verzoeknummer: 2025111300589

projectnummer: KONK/220119.06

datum: 13 maart 2026

betreft: Beantwoording aanvullende vragen m.b.t.
Omgevingsvergunning Flora- en Fauna-activiteit
Biezenakker

"1. Volgens de planning worden fase 4a en 4b niet bouwrijp gemaakt. Waarom is dat niet van toepassing? Volgens de plattegrond worden daar wel woningen gerealiseerd."

Klopt dat ook deze locaties bouwrijp worden gemaakt. De fasering voor fase 4a en fase 4b is inmiddels geactualiseerd. Voor fase 4a en fase 4b geldt dat het door particulieren bouwrijp wordt gemaakt in tegenstelling tot de andere delen, dat gebeurt door de gemeente. Voor fase 4a en fase 4b kan het bouwrijp maken plaatsvinden in de periode van 2026 – 2033. Deze periode is ruim omdat de initiatiefnemers niet afhankelijk zijn van de gemeente.

"2. Kunt u onderbouwen wat de landelijke staat van instandhouding van de steenuil is?"

Ja, is toegevoegd aan het projectplan.

" 3. Steenuilen hebben hun territorium in kleinschalig agrarisch gebied. Doordat de territoria van de steenuil volledig in een woonwijk komen te liggen, zullen de verblijfsplaatsen ongeschikt worden. Mitigatie in het plangebied is daardoor geen geschikte maatregel. Ook de maatregelen ten oosten van het plangebied zijn niet geschikt voor de steenuil, omdat dan het territorium geïsoleerd tussen woonwijken komt te liggen. Er moet daarom naar alternatieven buiten het plangebied worden gekeken, waarbij rekening wordt gehouden met daar aanwezige steenuilen."

Het klopt dat steenuilen hun territorium hebben in kleinschalig agrarisch gebied. Dit type agrarisch landschap is echter zeer schaars, ook in de omgeving van Uft. In het huidige agrarische landschap zijn steenuilen typische 'erfvoegels' (zie o.a. <https://www.steenuil.nl/steenuil/leefgebied>) en veelal te vinden in randen van dorpen en steden. Het gaat er vooral om dat een variatie geboden wordt aan verschillende typen vegetaties (gemaaid, beweid, mesthopen afgewisseld met ruigten en paarden- of schapenweide) op korte afstand van het nest. Dat blijft hier bestaan. Met name in jaren met weinig muizen, wanneer steenuilen zijn aangewezen op kleine prooien, is het van belang dat ze hier niet te ver voor hoeven te vliegen. Diversiteit aan habitats maakt het mogelijk om op seizoenspieken van prooi-soorten in te spelen (Sovon 2009¹). Deze diversiteit is aanwezig in de randen van de nieuwe ontwikkeling. Ook blijft er veel groen aanwezig en zorgt de aanleg van het volkstuinencomplex voor vervangend foerageergebied.

Om er voor te zorgen dat er altijd voldoende leefgebied voor steenuilen beschikbaar blijft zijn er daarnaast aanvullende maatregelen getroffen op 4 andere locaties, zie paragraaf 4.4. Door op 2 nieuwe locaties kasten op te hangen ontstaat er een leefgebied wat geschikt wordt gemaakt voor de steenuil. De aanwezigheid van een nestplaats is namelijk essentieel om er voor te zorgen dat een locatie geschikt is. Daarnaast worden op 3 andere plaatsen maatregelen genomen om het leefgebied te verbeteren op plaatsen waar al een kast aanwezig is. Dit zorgt ervoor dat ook in slechtere jaren de steenuilen meer kans hebben jongen groot te brengen.

Al met al is er dus sprake van een verslechtering in het besluitgebied, maar worden hier ook maatregelen genomen zodat de steenuilen kunnen blijven. Daarnaast worden er 2 nieuwe leefgebieden ingericht en 3 leefgebieden verbeterd. Hoe dat zich verhoudt met de aanwezige steenuilen is uitgewerkt in 7.1.1 van het projectplan.

“4. U dient aan te tonen dat de alternatieve leefgebieden het te verdwijnen leefgebied volledig compenseert. Ook moeten de maatregelen voor (versterking van) nieuw leefgebied concreet uitgewerkt worden, waarbij op kaart wordt aangegeven welke maatregelen op welke locaties worden genomen.”

De te nemen maatregelen zijn beter uitgewerkt en aangevuld, zie het aangepaste projectplan.

¹ Van den Bremer L., van Harxen R. & Stroeken R. 2009. Terreingebruik en voedselkeus van broedende Steenuilen in de Achterhoek. SOVON-Onderzoeksrapport 2009/02. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

“5. Wanneer worden de alternatieve leefgebieden voor de steenuil gerealiseerd?

Hoe wordt gegarandeerd dat deze alternatieve leefgebieden functioneel zijn op het moment dat gestart wordt met het bouwrijp maken van het plangebied?”

Dit wordt uitgewerkt in de planning, daarvoor moet eerst de opgave duidelijk zijn en een vergunning in het vooruitzicht gesteld zijn. Doordat de uitbreiding gefaseerd wordt uitgevoerd is er nog ruimte om deze voorzieningen op tijd te realiseren.

“6. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden gaat (tijdelijk) essentieel leefgebied van de steenmarter verloren. Waarom is voor deze soort geen vergunning aangevraagd.”

Zoals beschreven in de nader onderzoek is de steenmarter een opportunistische soort met een groot leefgebied en verschillende verblijfsplaatsen en kan deze een behoorlijke mate van verstoring en menselijke activiteit verdragen. De soort komt namelijk ook in steden voor.

Op het perceel tussen Vogelenzangweg 33a en 35a is een verlaten schuur aanwezig, daar zijn in 2021 (tijdens veldwerk voor de quickscan) sporen aangetroffen van een steenmarter (latrine en prooiresten), wordt aangeduid als “belangrijke verblijfsplaats”. Dit perceel is echter geen onderdeel van de ontwikkeling en blijft bereikbaar voor steenmarters.

De ontwikkeling van het besluitgebied vindt gefaseerd plaats, waarbij het groene raamwerk behouden blijft en versterkt wordt. De steenmarter zal daarom te allen tijde tijdens de ontwikkeling voldoende foerageermogelijkheden in de buurt van deze verblijfsplaats en het besluitgebied behouden, zowel tijdens de aanlegfase, als tijdens de gebruiksfase. Bovendien valt de steenmarter in de categorie “Andere beschermde dier- en plantensoorten” (Bijlage IX). Volgens het Bal is een omgevingsvergunning nodig als het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen aan de orde is, dat is hier niet het geval. Daarom achten wij het aanvragen van een omgevingsvergunning niet nodig.

“7. U geeft aan dat er geen beschermde planten voorkomen in het plangebied. Op welke wijze is het plangebied onderzocht op geschiktheid voor beschermde planten? Met name voor soorten die in akkers groeien.”

Het plangebied is bezocht en onderzocht in april 2022. Het betreft landbouw percelen met intensieve teelten als voedermaïs, consumptieaardappelen en hoogproductief grasland zonder weidegang. Dit zijn geen omstandigheden waaronder beschermde soorten stand houden. Bijzondere aandacht is besteedt

aan de grote leeuwenklauw omdat deze wel in graslanden kan groeien, deze is niet aangetroffen.

“8. Welke maatregelen worden genomen om te voorkomen dat de rugstreeppad zich mogelijk vestigt in het plangebied tijdens de uitvoer van de werkzaamheden.”

In de quickscan staat de aanbeveling om ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen zodat de vestiging van de rugstreeppad wordt voorkomen. Deze maatregelen zijn nu ook opgenomen in het projectplan.

...

“9. Worden er werkzaamheden uitgevoerd aan de wateren en oevers in het plangebied? Op basis van de kenmerken kan aanwezigheid van de poelkikker en grote modderkruiper niet bij voorbaat uitgesloten worden.”

De wateren in het gebied blijven behouden en waar mogelijk en nodig vergroot, er wordt dus wel gegraven aan de oevers. Deze worden vergroot om op een aantal locaties voldoende waterbergend vermogen te realiseren. Daarmee verdwijnt geen leefgebied voor soorten die gebonden zijn aan dit habitat maar kan er wel verstoring optreden. Dit wordt nu wel benoemd in het projectplan en zal t.z.t. worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol.

...

“10. Waarom is het voorkomen van de kamsalamander en andere amfibieën uitgesloten?”

Volgens de verspreidingsatlas komt de kamsalamander niet in deze omgeving voor. Ook andere amfibieën dan de rugstreeppad en poelkikker die niet vrijgesteld zijn, zijn in deze omgeving niet bekend.

“11. Waarom is geen nader onderzoek gedaan naar de grote vos? Er zijn waardplanten van deze soort in het plangebied en er staan bomen met holtes, welke geschikt zijn voor overwinterende exemplaren van grote vos. Deze soort kan daarom niet bij voorbaat uitgesloten worden.”

Het plangebied is in de quickscan beoordeeld als ongeschikt leefgebied voor deze soort. “Het gebied is te veel gecultiveerd en niet natuurlijk genoeg. De natuurlijke elementen die als leefgebied dienen (vochtige open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen) (vlinderstichting.nl), zijn in totaal onvoldoende in oppervlakte en kwaliteit om geschikt leefgebied voor deze vlindersoort te vormen. De grote vos is dan ook niet in het besluitgebied te verwachten.”

Er zijn inderdaad bomen met holtes aanwezig, deze blijven behouden. Hierbij vindt er geen aantasting plaats van mogelijke overwinteringsplaatsen.

“12. Zijn er waardplanten aanwezig voor andere beschermde vlinders?”

Ja, deze waardplanten zijn aanwezig maar staan niet op de percelen waar de woningbouw gerealiseerd zal gaan worden. Bijna alle houtige structuren in het gebied blijven behouden en zeker de bomen met holtes. Wat verdwijnt zijn de landbouwpercelen die geen essentieel onderdeel zijn van het leefgebied van beschermde vlinders en grote vos, zodat nader onderzoek naar beschermde vlinders overbodig is.

“13. Het onderzoek naar boomvalk, buizerd en sperwer is niet uitgevoerd volgens het kennisdocument van BIJ12 voor de buizerd. Daarnaast zijn de onderzoeksrondes verdeeld over twee verschillende broedperiodes, waardoor er niet één volledig broedseizoen onderzoek is gedaan naar deze roofvogels. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van roofvogels kan daardoor niet worden uitgesloten.”

Voor het beoordelen van het gebruik van twee nesten zijn vier veldbezoeken uitgevoerd waarvan twee in de periode maart tot half mei (28-3-2023 en 5-4-2023) en twee keer in de periode juni-juli (28-6-2022 en 21-7-2022). Met de inspecties voor de ransuil zijn deze nesten ook bezocht in juli (4-7-2022) en februari (7-2-2023). Daarmee is vijf maal geïnventariseerd waarvan twee maal binnen de periode die door het kennisdocument buizerd aangewezen is als geschikt voor het inventariseren van exemplaren en drie maal in de periode die geschikt is voor het waarnemen van nesten. Volgens het kennisdocument buizerd kan soms ook buiten de perioden geïnventariseerd worden, maar zal dan meer onderzoeksinspanning nodig zijn. De opmerking dat de inspecties van een nest in één broedperiode moet plaatsvinden is niet in het kennisdocument buizerd (versie 1.0 juli 2017) teruggevonden. De beschermde status van deze nesten berust ook op het gegeven dat ze (doorgaans) elk jaar gebruikt worden, het meerdere jaren bezoeken van deze nesten zorgt dan ook niet voor een lagere trefkans van broedende vogels. Tijdens de inspectie van één van de nesten in 2023 is geconstateerd dat het nest in gebruik was door een kraai.

“14. U geeft aan dat er in de afgelopen jaren een broedgeval van buizerd aanwezig was in het plangebied. Wat is er gebeurd met het nest? Op basis van deze informatie kan niet worden uitgesloten dat de buizerd het plangebied niet meer gebruikt om te voeden. Op welke wijze wordt rekening gehouden met de buizerd?”

Er was sprake van een broedgeval van buizerd in het verleden volgens omwonenden waarbij informatie ontbreekt over de kennis en intentie van deze mensen. Het nest is echter niet waargenomen, helaas is niet te achterhalen of het inderdaad om een buizerd ging, wat met het nest is gebeurd dan wel de datering van deze waarnemingen. De situatie ten tijde van het veldonderzoek is beoordeeld. Dat volstaat om te voldoen aan de bepalingen in de wet. Er is voldoende alternatief leefgebied voor de buizerd voorhanden en elementen die voor voedsel kunnen zorgen voor de buizerd blijven deels behouden.

...

“15. Op basis van het onderzoek blijkt dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van de ransuil. Wat is de exacte locatie van het nest? Hoe kan worden gegarandeerd dat er geen essentieel leefgebied verloren gaat en dat daarmee de nestplaats niet wordt aangetast?”

In het besluitgebied is geen nest van een ransuil aangetroffen. Aangezien ransuilen een groot territorium kunnen hebben (10 km²) en de jongen zijn aangetroffen in het naastgelegen stedelijk gebied is het goed mogelijk dat de ransuilen ook in het besluitgebied komen. Blijkbaar kunnen deze ransuilen goed uit de voeten in stedelijk gebied. Aangezien in het nieuw in te richten stedelijk gebied veel groen aanwezig zal zijn zien wij voldoende grond om aan te nemen dat geen essentieel leefgebied verloren gaat en dat tijdens de werkzaamheden voldoende leefgebied beschikbaar blijft.

...

“16. Kunt u op kaart aangeven welke delen van het plangebied zijn onderzocht voor de eekhoorn?”

Onderzoek is uitgevoerd in het hele besluitgebied, tijdens alle velbezoeken zijn waarnemingen van eekhoorns vastgelegd.

“17. Doordat de eekhoorn is vastgesteld in het plangebied is niet volledig uit te sluiten dat er verblijfplaatsen worden aangetast. Waarom is voor de eekhoorn geen vergunning aangevraagd?”

Voor de beoordeling of een omgevingsvergunning nodig is voor de eekhoorn zijn wij uitgegaan van de formulering in het Bal dat een omgevingsvergunning nodig is als het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van eekhoorns aan de orde is. Aangezien alle bomen in het besluitgebied behouden blijven, er geen verblijfsplaatsen zijn aangetroffen en de eekhoorn niet zo verstoringgevoelig is, is het uitgangspunt dat er geen sprake is van een overtreding en is er geen vergunning nodig.

“18. Kunt u toelichten op basis waarvan de locaties gekozen zijn voor het plaatsen van de wildcamera’s en struikrovers? Waarom zijn de overige begroeide structuren in het plangebied niet meegenomen? Kunt u op kaart aangeven wat de zichtlijnen zijn van de camera’s?”

De locaties van de camera’s zijn bepaald op basis van expert judgement door de ecoloog die het nader onderzoek leidt. Daarvoor wordt gekeken naar de kansrijkheid om beschermde dieren aan te treffen bijvoorbeeld op basis van ondergroei, aanwezige wissels, maar ook gebruik van het terrein als bijvoorbeeld hondenuitlaatplek. Op de kansrijke locaties zijn de camera’s gezet. De locaties zijn op kaart aangegeven op bladzijde 26 van het nader onderzoek. Daarin zit ook een fout, de locatie van de oranje cameraval op kaart is verwisseld met de locatie van de witte cameraval. Informatie over de zichtlijnen van de cameravallen is niet gedocumenteerd en niet meer te achterhalen. Aangenomen kan worden dat als er een wissel was deze hier altijd op gericht is geweest.

“19. Op welke manier zijn alle bomen in het plangebied onderzocht op geschikte holtes voor bijv. vleermuizen? Om de aanwezigheid van geschikte holtes te kunnen bepalen moeten de bomen volledig onderzocht zijn?”

De bomen zijn onderzocht middels een visuele inspectie tijdens de quickscan. Deze is uitgevoerd begin april, voordat de bomen in blad stonden. Daarbij is gelet op holten en loszittend schors. Enkel in de bomen rond de sportvelden en openbare ruimte in het oosten van het plangebied, zijn bomen met holtes aangetroffen. Daar wordt echter niet gebouwd.

“20. Welke delen van het plangebied zijn onderzocht tijdens het vleermuisonderzoek naar verblijfplaatsen? Is voorafgaand aan dit onderzoek vastgesteld waar alle geschikte holtes zitten?”

Het gehele plangebied is onderzocht tijdens de quickscan en daarbij zijn inderdaad de locaties vastgesteld van alle mogelijk geschikte holtes, zie paragraaf 4.8.2.1 van het nader onderzoek.

“21. Het onderzoek naar vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen is opgesplitst. Welke delen van het plangebied zijn per ronde onderzocht?”

In het nader onderzoek is in een tabel op bladzijde 29, hier ook opgenomen in de bijlage, uiteengezet tijdens welke onderzoeken welke functies zijn onderzocht. Daarvoor zijn alle relevante elementen in het gehele plangebied bestreken. Alleen bij het vliegroute onderzoek is een onderzoek in twee avonden opgesplitst, onderzoek 2A en 2B. Zo is voor het onderzoek naar vliegroutes alleen gekeken naar de doorgaande bomenstructuren zoals weergegeven op bladzijde 31 van het nader

onderzoek, zie afbeelding. Tijdens bezoek 2A zijn de drie westelijke routes onderzocht, tijdens onderzoek 2B is de meest oostelijke route onderzocht.

“22. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden wordt mogelijk foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen tijdelijk aangetast. Hoe wordt hiermee omgegaan?”

Tijdens de bouw wordt het gebruik van verlichting aan voorwaarden gebonden, zie ook het projectplan. Hiermee wordt aantasting van de vliegroutes voorkomen.

Lijnvormige elementen in het besluitgebied waar de vliegroutes zijn geïnventariseerd, de rode sterren geven de locaties aan van de waarnemers (blz 31 van het nader onderzoek).

